

## Nr 5.

Av herr **Lindhagen**, *angående utrikespolitisk skandinavisk överenskommelse om skydd mot utländskt jordförvärv — särskilt i Sönderjylland.*

I nästföregående motion har behandlats skyddandet genom överenskommelse med Tyskland av bl. a. Nordens sydgräns i väster. Denna senare angelägenhet påkallar även såsom redan antytts en överenskommelse mellan särskilt de skandinaviska länderna om tillkomsten av en utrikespolitisk skandinavisk överenskommelse till skydd mot utlänningars jordförvärv.

Sveriges hjälp till Danmark och på samma gång även ett stöd för Norden i dess kallelse kan taga sig uttryck på många befallande sätt, såsom genom diplomatiska förhandlingar och genom ett självständigt framträdande, oberoende av stormakter, i folkförbundet för i all synnerhet nationaliteternas självbestämmanderätt i alla världsdelar och denna rätts inskrivning i folkförbundets konstitution.

Ett omedelbart ingripande vid själva gränsen är också en närliggande uppgift.

Må vi påminna oss, vad som inträffade 1864. Då blev Danmark angripet av Preussen och Österrike. I annexionssyfte frånrövades Danmark en landsända, som övervägande eller helt beboddes av en dansktalande befolkning. Så blevo militära sanktioner från Sveriges sida en fråga för dagen inom det svenska samhället. Konungen ville att vi skulle gå i krig vid Danmarks sida. Ministären betraktade det som alltför äventyrligt. Det blev ej något annat handtag till Danmark än en tillströmning av frivilliga svenskar till fronten och en enhällig sympati från hela landet. En stark skugga föll en tid framåt över det skandinaviska samarbetet.

Man vet ej vad som i våldets annaler kan inträffa ännu en gång vid denna landgräns. Några sanktioner från stormakter bli nog föga att lita på, om de ej hava ett stort eget intresse därav.

Däremot kunna svenskarna omedelbart medverka till stävjande av förenämnda förberedelser, byggda på bestickning och ekonomisk underminering i det mera fördolda. I Sverige ha vi sedan länge skyddat oss mot det internationella kapitalet och stormakters lystnad efter våra skogar, gruvor och vattenfall genom förbud för utlänning att förvärva svensk fastighet utan tillstånd av Konungen för det fall, då särskilda förhållanden undantagsvis kunde därtill föranleda.

Här gingo vi i Sverige till och med så långt, att till skydd för bondejord mot såväl internationellt som inhemskt kapital stadgats förbud för bolag att utan särskilt tillstånd av Konungen förvärva jordbruksjord med tillhörigheter. Det skedde först genom norrlandslagstiftningen 1906 för Norrland och Dalarna och sedan genom denna lags utsträckning successivt till hela riket. Samtidigt kompletterades denna lagstiftning med lagar mot dess kringgående genom aktieförvärv i bolag eller köp av enskilda bulvaner. Detta har skett utan bestämmelse därom i grundlagen.

I danska grundlagens 50 § stadgas åter, att »*skydd mot utländskt förvärv av dansk jord skall bestämmas genom särskild lag*». Så viktigt ansågs detta vara vid grundlagens antagande. En sådan särskild lag har emellertid ännu ej kommit till stånd.

Sverige har ju ingen rätt att inblanda sig i Danmarks styrelsesätt. Men vi ha rätt se till, att vi ej liksom 1864 bliva invecklade i svårigheter genom Tysklands hot och propaganda. Ett råd till Danmark, att särskilt i anledning till dessa anlopp följa Sveriges exempel kan väl ej anses som en förhävelse. Den danska grundlagen uppfordrar ju själv därtill. Och de stora danska föreningarna till skydd för gränsen ha åtminstone genom ett av sina tidningsorgan »Den unge Grænsevagt» mer än en gång erinrat om Sveriges föredöme, utan att, såsom det förefaller, tidningen haft vetskap om vad dansk grundlag stadgar i ämnet.

I sista häftet av den danska tidningen »Den unge Grænsevagt» har under rubriken »De tyske Jordopkøb» anförts följande.

I den senere tid er det ofte blevet fremhævet — ikke mindst av Danmarks utrættelige Ven, Borgmester Carl Lindhagen, Stockholm — hvor urimeligt det Forhold er, at Udlændinge kan opkøbe dansk Grundejendom uden at have Myndighedernes Tilladelse hertil. Gang paa Gang gaar en dansk Landejendom over i Rigstyskeres Besiddelse — alt i god Overensstemmelse med den Devise, som Flensborgs Overborgmester, Dr. S. Sieverts i Fjor fremsatte ved et Møde i Læk:

»Vi vil germanisere Jorden og Grunden. Det har vore Store før oss meget vel erkendt, og med Germaniseringen av Jorden og Grunden bragte de Tingene i Orden! Vi vil sætte al vor Kraft ind i Nordslesvig!

I Sverige, i Norge, i Finland og i næsten alle andre europæiske Stater er der sat meget snævre Grænser for fremmede Statsborgeres Ret til at opkøbe Grundejendom. Kun i Danmark, hvor Statens vitale Interesser paa dette Omraade aabenlyst trues, savner vi fuldstændig en saadan Lovgivning.»

De overnævnte Udtalelser af en højtstaaende tysk Embedsmand i Grænselandet har været et alvorligt Varsel, men det synes, som om det paa bestemmende Steder er blevet overhørt — noget positivt for at imødegaa denne Udvikling ad Lovgivningens Vej er ihvertfald endnu ikke blevet foretaget.

Den 6 december kunde man i »Nordschleswigsche Zeitung» läse följande Annonce:

»Betaling i Rigsmark

fra Tyskland for Ejendomme i Danmark.

I Betragtning kommer større Ejendomme i By og paa Land Rede Penge, 1 og 2. Prioriteter. Hurtig Afslutning med Devisekontorets Tilladelse. — Christensen, Kirkebakken 23, Aabenraa.»

Altsaa: I Øjeblikket er et organiseret Opkøb af Ejendomme i Nordslesvig i fuld Gang, — og den tyske Valutacentral giver sin Velsignelse dertil ved Tilladelsen til Udførsel af tyske Mark. Dette sker i en Tid, vor man i Tyskland skinsygt vaager over, at ikke en Mark forlader Landet uden den bitreste Nødvendighed. Det sker i en Tid, hvor Levnedsmiddel manglen har naaet en Højde, som betyder Sult og Nød for Tusender af Hjem i de tyske Byer. Deviser til Indkøb af Levnedsmidler i Udlandet kan ikke stilles til Raadighed, — men derimot til Opkøb af dansk Jord!

Behøver man noget klarere Bevis for den ubøjelige Vilje, den hensynsløse Energi, hvormed den tyske Agitation i Nordslesvig gaar til sit Arbejde?

Endnu byder ingen dansk Lovparagraf denne Virksomhed Stop. Den tyske Storkapitalist, Skibsreder Rickmer, der er bosiddende i Schweiz, købde i Sommer bl. a. Herregaarden Grøngrøft i Sundeved, i Efteraaret har han været virksom — desværre med stor Held — i den for danske Statsmidler afvandede Marsk ved Tønder, — og nu kommer Meddelelse om, at han i de mest truede Egne paa Midlandet ifølge Tingsbogsbladet den 6 decbr. har opkøbt Ejendomme for 174 000 Kr. 46 000 Kr. for Løsøret.

Alt dette — og meget andet kunde have været undgaaet — en tung Opgave er ved dansk Forsømmelse lagt over paa Eftertiden. Maatte det saa endda bevirke, att der nu blev sat en Stopper for disse skandaløse Forhold.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att Kungl. Maj:t måtte — efter svensk, norsk och finsk lags föredöme och till skydd särskilt för Nordens sydgräns, Sönderjylland — inleda förhandlingar med Danmark om *en utrikespolitisk skandinavisk överenskommelse*, att även den danska grundlagens stadgande i 50 §, att »skydd mot utländskt förvärv av dansk jord skall bestämmas genom särskild lag» måtte snarast gå i verkställighet.

Stockholm den 13 januari 1936.

Carl Lindhagen.